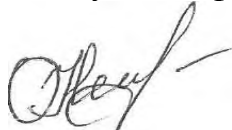

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Економічний факультет
Кафедра статистики, обліку та аудиту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

д.е.н., проф. Оксана НЕСТЕРЕНКО

Протокол № 1 “26” серпня 2024 року

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС

дисципліни «Фінансовий облік»

для студентів денної (заочної) форми навчання

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 07 «Управління і адміністрування»
(шифрі назва)

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(шифр і назва)

освітня програма 071 «Облік і оподаткування»
(шифр і назва)

Розроблено:

к.е.н., доцент, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту
Інна КОСАТА

2024 / 2024 навчальний рік

ЗМІСТ

Робоча програма навчальної дисципліни

Навчальний контент (розширений план лекцій, конспект лекцій)

Плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи (у т.ч. індивідуальні завдання)

Питання, задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт, передбачених навчальним планом, післятестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни

4.1. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти

4.2. Контрольні роботи, передбачені навчальним планом

Завдання підсумкового контролю (семестрових екзаменів, письмових залікових робіт)

Критерії оцінювання знань студентів та розподіл балів

1. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра статистики, обліку та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Робоча програма навчальної дисципліни

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 1, 2

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	07 «Управління і адміністрування»
спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
освітня програма	071 «Облік і оподаткування»
Спеціалізація	
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	економічний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету (інституту, центру)

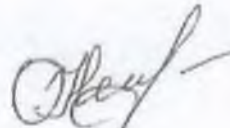
“ 27 ” серпня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Інна КОСАТА доцент закладу вищої освіти кафедри статистики, обліку та аудиту канд. екон. наук, доцент.

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол від “ 26 ” серпня 2024 року № 1

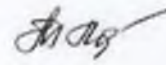
Завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту

(підпис)

Оксана НЕСТЕРЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Облік і оподаткування»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) «Облік і оподаткування»

(підпис)

Тетяна ПОНОМАРЬОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету

назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “ 27 ” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Дар'я ЗАГОРСЬКА

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 1, 2” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

ХНУ ім. В.Н. Каразіна, бакалавр

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань

07 «Управління і адміністрування»

(шифр і назва)

спеціальність

071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва)

освітня програма

071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва)

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - формування у студентів системи фундаментальних знань і освоєння концептуальних основ бухгалтерського обліку як інформаційної бази прийняття ефективних управлінських рішень

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

теоретична підготовка студентів з питань:

- теоретичних основ фінансового обліку та їх сучасної парадигми в системі управління підприємством;
- принципів фінансового обліку ;
- методики фінансового обліку ;
- основ документального відображення та аудиту господарських операцій і процесів;
- інформаційного забезпечення управлінського персоналу даними фінансового обліку;
- прийняття рішень та підвищення ефективності менеджменту за даними бухгалтерського обліку ;

практична підготовка студентів з питань:

- з'ясування істотних облікових даних, що впливають на ефективність прийнятих управлінських рішень;
- моніторингу існуючої інформаційної системи фінансового обліку ;
- оцінки господарських засобів і джерел їх утворення, а також достовірності їх відображення у звітності;
- розробки ефективної технології фінансового обліку за місцями виникнення витрат і центрами відповідальності;
- налагодження ефективної обліково-контрольної системи управління;
- формування висновків за результатами бухгалтерського обліку ;
- коригування існуючих тенденцій на більш ефективний результат управління.

Після завершення курсу студент має набути такі **загальні та фахові компетентності**:

▪ Загальні

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

▪ Фахові

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК12. Розуміння базових теоретичних знань і практичних професійних навичок в області фінансового обліку, управлінського обліку і формування фінансової звітності

1.3. Кількість кредитів – 9.

1.4. Загальна кількість годин – 270.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
<u>Нормативна</u> / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
5, 6-й	5, 6-й
Лекції	
64 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
64 год.	4 год.
Дистанційні заняття	
год.	8 год.
Самостійна робота	
142 год.	250 год.
у тому числі, індивідуальні завдання	
40 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

ПРН01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПРН02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПРН03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПРН15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- принципи бухгалтерського фінансового обліку для розробки й обґрунтування облікової політики підприємства;

- план рахунків бухгалтерського обліку і його модифікацій;

- основні методологічні положення П(с)БО;

- мати уявлення про використання користувачами інформації фінансового обліку в процесі прийняття рішень; про взаємозв'язок фінансового, управлінського і податкового обліку в процесі підготовки інформації для численних користувачів (внутрішніх і зовнішніх, включаючи податкові служби);

- основні концепції бухгалтерської (фінансової) звітності;

вміти:

- організувати та вести облік відповідно до чинного законодавства;

- вирішувати на прикладі конкретних ситуацій питання оцінки, облікової реєстрації і нагромадження інформації фінансового характеру з метою наступного її представлення в бухгалтерських фінансових звітах;
- застосовувати в процесі роботи план рахунків бухгалтерського обліку і основні методологічні положення П(с)БО;
- складати основні форми бухгалтерської (фінансової) звітності;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення облікової роботи;
- розробляти заходи щодо усунення виявлених порушень та недоліків в організації обліку об'єктів оподаткування;
- аналізувати стан розрахунків та фінансовий стан підприємства.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи побудови фінансового обліку. Методика обліку активів та зобов'язань підприємства.

Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку

Фінансовий облік і інформаційна система керування економікою підприємства. Користувачі інформації бухгалтерського фінансового обліку. Система нормативного регулювання бухгалтерського (фінансового) обліку в Україні. План рахунків бухгалтерського обліку (2000р.) як методологічний нормативний документ усієї системи бухгалтерського (фінансового) обліку.

Облікова політика підприємства, принципи її формування і розкриття. Концепція бухгалтерського обліку в ринковій економіці й основні напрямки реформування його в Україні.

Тема 2. Облік грошових коштів.

Загальна характеристика розрахунків в Україні.

Організація безготівкових розрахунків та порядок обліку операцій на поточних рахунках та касових операцій в національній і іноземній валюті

Тема 3. Облік запасів.

Виробничі запаси, їх класифікація та оцінка. П(С)БУ 9 “Запаси”.

Порядок формування собівартості запасів. Документальне оформлення надходження та використання запасів на виробництво. Облік операцій використання запасів. Запаси, їхня класифікація і види оцінок.

Облік надходження матеріалів. Формування фактичної собівартості матеріалів, що надходять на склад. Облік вибуття запасів, методи оцінки вибуття запасів. Методи аналітичного обліку запасів. Облік транспортно-заготівельних витрат. Інвентаризація матеріально-виробничих запасів, облік результатів інвентаризації.

Тема 4. Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування.

Організація оплати праці на підприємствах, види заробітної плати, форми і системи оплати праці. Документальне оформлення обліку розрахунків з робітниками та службовцями по оплаті праці. Облік чисельності працівників, відпрацьованого часу і випуску. Порядок нарахування заробітної плати за різними формами і системами оплати праці та по середньому заробітку. Порядок розрахунку заробітної плати, доплат, оплати відпусток, надбавок, гарантій і компенсацій і виплат соціального характеру. Утримання з заробітної плати. Оформлення розрахунків по оплаті праці. Порядок визначення допомоги за тимчасовою непрацездатністю. Особливості обліку заробітної плати за час тарифної відпустки. Порядок розрахунків по обов'язковому державному соціальному страхуванню. Суб'єкти, об'єкти, ставки зборів. Відображення в обліку розрахунків з органами страхування. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків з персоналом по оплаті праці. Порядок складання розрахункових відомостей. Зведення даних про нараховані суми

заробітної плати по її складу, структурним підрозділам, категоріям персоналу й утриманням. Угрупування нарахованої заробітної плати по напрямках витрат.

Облік розрахунків з персоналом за товари, куплені в кредит, надані позики, по відшкодуванню матеріального збитку й інших операцій.

Тема 5. Облік основних засобів.

Основні засоби, їхня характеристика, класифікація й оцінка. П(С)БУ 7 «Основні засоби». Синтетичний і аналітичний облік основних засобів.

Облік надходження основних засобів. Формування вартості об'єктів основних засобів у залежності від джерел надходження. Облік операцій надходження засобів.

Амортизація основних засобів, методи нарахування амортизації та порядок відображення в обліку сум амортизаційних відрахувань.

Інвентаризація і переоцінка основних засобів, облік їх результатів.

Облік витрат на відновлення (ремонт) основних засобів.

Оренда основних засобів. Форми оренди. Облік оренди основних засобів в орендодавця й орендаря. Облік лізингових операцій.

Облік вибуття основних засобів.

Інвентаризація основних засобів.

Тема 6. Облік нематеріальних активів.

Характеристика нематеріальних активів, їхні види, класифікація й оцінка (П(С)БУ 8 «Нематеріальні активи»).

Синтетичний і аналітичний облік нематеріальних активів. Облік надходження нематеріальних активів.

Облік амортизації нематеріальних активів. Методи нарахування амортизації. Облік вибуття нематеріальних активів. Інвентаризація нематеріальних активів.

Розділ 2. Методика обліку витрат і доходів підприємства та визначення фінансових результатів діяльності. Фінансова звітність.

Тема 7. Облік витрат виробництва та випуску готової продукції.

Витрати організації, їхній склад і порядок обліку (П(С)БУ 16 «Витрати»). Поняття про витрати, витрати і собівартості продукції (робіт, послуг) у системі фінансового обліку. Методологічні основи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати. Витрати на виробництво, їхній склад і класифікація. Умови визначення витрат витратами звітного періоду. Призначення витрат виробництва за економічними елементами, цільовим призначенням, способом включення до собівартості продукції (робіт, послуг) та іншими ознаками. Організація обліку витрат на виробництво в системі фінансового обліку по елементах і в управлінському обліку по статтях витрат (калькуляційний розріз). Об'єкти обліку витрат. Система рахунків витрат на виробництво. Узагальнення витрат в облікових регістрах.

Облік загально виробничих витрат, порядок їх розподілу. Облік витрат на виробництво і калькулювання собівартості продукції. Незавершене виробництво: поняття, склад, методи оцінки і порядок відображення у фінансовому й управлінському обліку.

Облік витрат по елементам в системі рахунків класу 8 "Витрати по елементам". Кореспонденція рахунків з обліку витрат на виробництво та випуск продукції. Облік адміністративних витрат, витрат на збут, інших операційних витрат та витрат, не пов'язаних з операційною діяльністю.

Особливості обліку і розподілу витрат допоміжних виробництв.

Тема 8. Облік розрахунків з бюджетом.

Класифікація розрахунків з бюджетом, їх види та особливості обліку.

Розрахунки по ПДВ, особливості їх визначення та обліку.
 Визначення податкових зобов'язань та податкового кредиту підприємства.
 Порядок обліку розрахунків по ПДВ, ведення книг обліку продажу та купівлі.
 Звітність по податку на додану вартість.
 Розрахунки по податку на прибуток, особливості їх визначення та обліку.
 Визначення валових доходів та валових витрат підприємства.
 Порядок обліку розрахунків по податку на прибуток.
 Звітність по податку на прибуток.

Тема 9. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства.

Схема формування інформації про випуск продукції (варіанти обліку випуску продукції); про готову продукцію, її складі і способах оцінки.

Доходи організації, поняття, їхній склад. П(С)БУ 15 “Доходи”. Момент визнання доходу і його відображення в облікових регістрах (варіанти облікової політики для цілей бухгалтерського обліку й оподаткування). Особливості обліку доходів від безоплатно отриманого майна.

Господарські операції по обліку відвантаження і продажів продукції (робіт, послуг), їхнє документування.

Визначення і списання фінансових результатів від продажу продукції (робіт, послуг) і товарів. Операційні доходи і витрати, їхній склад, облік і визначення фінансових результатів.

Позареалізаційні доходи і витрати, їхній склад, облік і визначення фінансових результатів. Облік надзвичайних доходів і витрат.

Тема 10. Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку

Власний капітал як джерело фінансування підприємств. Нормативне забезпечення та порядок формування статутного капіталу.

Статутний капітал, облік його формування і змін на підприємствах різних організаційно - правових форм власності.

Синтетичний та аналітичний облік статутного капіталу.

Облік резервного капіталу. Облік додаткового капіталу.

Облік спеціальних фондів і цільового фінансування. Облік резервів (по сумнівних боргах, під знецінення цінних паперів). Облік резервів майбутніх витрат і платежів. Облік дивідендів (нарахованих). Облік нерозподіленого прибутку.

Тема 11. Фінансова звітність підприємства.

Положення “Про фінансову звітність в Україні”. Вимоги до фінансової звітності. Склад фінансової звітності.

Баланс, його характеристика та порядок укладання.

Звіт про фінансові результати, його характеристика та порядок укладання.

Розділ 3. Фінансовий облік позикового капіталу

Тема 12. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками.

Облік розрахунків з постачальниками: нормативні акти з організації розрахунків з постачальниками, облікові реєстри та облік розрахунків.

П(С)БУ 11 “Зобов'язання”, класифікація зобов'язань.

Облік розрахунків з постачальниками і підрядчиками.

Види розрахунків, відбивані на рахунку 63, метод нарахування при відображенні операцій на рахунку 63, порядок обліку авансів виданих. Документальне оформлення розрахунків з постачальниками. Облік розрахунків по претензіях.

Тема 13. Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками.

П(С)БУ 11 “Зобов'язання”.

Нормативне забезпечення проведення позикових операцій.

Облік кредитів банку, позик і відсотків за користування позиковими засобами.

Документальне оформлення короткострокових зобов'язань за позиками.

Синтетичний та аналітичний облік короткострокових зобов'язань за позиками.

Тема 14. Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями.

Облік довгострокових кредитів банку, позик і відсотків за користування позиковими засобами.

Документальне оформлення довгострокових кредитів банку.

Синтетичний та аналітичний облік довгострокових кредитів банку.

Облік розрахунків з використанням векселів (виданих, отриманих).

Документальне оформлення розрахунків з використанням векселів (виданих, отриманих).

Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з використанням векселів (виданих, отриманих).

Тема 15. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди.

Нормативне забезпечення проведення операцій з облігаціями.

Порядок відображення операцій з облігаціями в обліку, відображення процентів за облігаціями в складі доходів підприємства.

Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з використанням облігацій.

Фінансова оренда: поняття, види, нормативне забезпечення.

Синтетичний та аналітичний облік розрахунків за фінансовою орендою.

Розділ 4. Фінансовий облік власного капіталу

Тема 16. Облік формування і змін статутного капіталу.

Власний капітал як джерело фінансування підприємств. Нормативне забезпечення та порядок формування статутного капіталу.

Статутний капітал, облік його формування і змін на підприємствах різних організаційно - правових форм власності.

Синтетичний та аналітичний облік статутного капіталу.

Тема 17. Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та нерозподіленого прибутку.

Облік резервного капіталу. Облік додаткового капіталу.

Облік спеціальних фондів і цільового фінансування. Облік резервів (по сумнівних боргах, під знецінення цінних паперів). Облік резервів майбутніх витрат і платежів. Облік дивідендів (нарахованих). Облік нерозподіленого прибутку.

Тема 18. Облік розрахунків з дебіторами

Поняття та класифікація дебіторської заборгованості.

Порядок визнання безнадійної дебіторської заборгованості та методика створення резерву сумнівних боргів. Використання резерву сумнівних боргів.

Тема 19. Облік злиття та об'єднання підприємств

Види об'єднань підприємств. П(с)БУ «Об'єднання підприємств». Поняття гудвілу та його облік.

Тема 20. Облік ліквідації підприємств

Порядок зупинення діяльності підприємства. Процедура ліквідації підприємства. Облік ліквідації підприємства.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усь ого	у тому числі					Усьог о	у тому числі				
		л	п	ла б	ін д	ср		л	п	ди ст	ін д	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи побудови фінансового обліку. Методика обліку активів та зобов'язань підприємства.												
Тема 1. Основи побудови фінансового обліку	8	2	2			4	8	1				7
Тема 2. Облік грошових коштів	8	2	2			4	8					8
Тема 3. Облік запасів	10	2	2			6	10			1		9
Тема 4. Облік розрахунків з оплати праці	12	4	2			6	12	1				11
Тема 5. Облік основних засобів	14	4	4			6	14			1		13
Тема 6. Облік нематеріальних активів	8	2	2			4	8					8
Разом за розділом 1	60	16	14	0		30	60	2	0	2	0	56
Розділ 2. Методика обліку витрат і доходів підприємства та визначення фінансових результатів діяльності. Фінансова звітність.												
Тема 7. Облік витрат виробництва та випуску готової продукції	14	4	4			6	10	1	1			8
Тема 8. Облік розрахунків з бюджетом	6	2	2			2	10			1		9
Тема 9. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства	14	4	4			6	14	1	1			12
Тема 10. Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку	8	2	4			2	8					8
Тема 11. Фінансова звітність підприємства	10	4	4			2	10			1		9
Разом за розділом 2	52	16	18			18	52	2	2	2		46
Індивідуальне розрахункове завдання	8					8	8					8
<i>Всього годин 5 семестр</i>	120	32	32			56	120	4	2	4		108
Розділ 3. Фінансовий облік позикового капіталу												
Тема 12. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками.	12	4	4			4	12	1				11
Тема 13. Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками.	12	4	4			4	12			1		11
Тема 14. Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями.	12	4	4			4	12			1		11
Тема 15. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з	12	6	6			0	12		1			11

фінансової оренди.												
Разом за розділом 3	48	18	18	0	0	12	48	1	1	2	0	44
Розділ 4. Фінансовий облік власного капіталу												
Тема 16. Облік формування і змін статутного капіталу.	14	4	4			6	14	1				13
Тема 17. Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та використання прибутку.	14	4	4			6	14		1			13
Тема 18. Облік розрахунків з дебіторами	14	2	2			10	14			1		13
Тема 19. Облік злиття та об'єднання підприємств	14	2	2			10	14					14
Тема 20. Облік ліквідації підприємств	14	2	2			10	14			1		13
Разом за розділом 4	102	14	14	0	0	74	102	1	1	2	0	98
Курсова робота	32					32	32					32
<i>Всього годин 6 семестр</i>	150	32	32	0	0	86	150	2	2	4	0	142
Разом за курсом	270	64	64	0	0	142	270	6	4	8	0	252

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заоч
1.	Основи побудови фінансового обліку	2	
2.	Облік грошових коштів	2	
3.	Облік запасів	2	
4.	Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування	2	
5.	Облік основних засобів	4	
6.	Облік нематеріальних активів	2	
7.	Облік витрат виробництва та випуску готової продукції	4	1
8.	Облік розрахунків з бюджетом	2	
9.	Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства	4	1
10.	Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку	4	
11.	Фінансова звітність підприємства	4	
12.	Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками.	4	
13.	Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками.	4	
14.	Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями.	4	
15.	Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди.	6	1
16.	Облік формування і змін статутного капіталу.	4	
17.	Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та використання прибутку.	4	1
18.	Облік розрахунків з дебіторами	2	
19.	Облік злиття та об'єднання підприємств	2	
20.	Облік ліквідації підприємств	2	
	Разом	64	4

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовку до усіх видів контролю.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи (назва теми)	Кількість годин	Кількість годин
		денна	заочна
1	Проробка конспекту лекції, вивчення рекомендованої літератури по темах, які викладаються на лекціях	20	50
2	Підготовка до практичних занять	20	50
3	Підготовка до поточного контролю	20	40
4	Підготовка до підсумкового контролю (екзамену)	20	42
5	Виконання індивідуального завдання (ІНДЗ) з курсу	20	20
6	Написання курсової роботи з курсу	42	50
	Разом	142	252

6. Індивідуальні завдання

В якості індивідуального навчально-дослідного завдання за 5 семестр виступає індивідуальне розрахункове завдання. *Індивідуальні розрахункові завдання* є обов'язковою частиною самостійної роботи студента.

Розрахункове завдання (Розділ 2) виконується у відповідності до початкових букв прізвищ студентів згідно з «Методичними вказівками до виконання індивідуального розрахункового завдання» з дисципліни «Фінансовий облік».

При виконанні завдання необхідно керуватися наступними вимогами:

1. На початку завдання повинен бути наведений номер варіанта.
2. Перед розв'язанням задачі варто навести журнал реєстрації господарських операцій, в якому скласти проводки.
3. Розв'язання потрібно супроводжувати формулами, розгорнутими розрахунками, висновками по результатах розрахунків. При розв'язанні завдань потрібно перевіряти розрахунки, користуючись взаємозв'язком між обчислювальними показниками, а також звертати увагу на економічну сутність показників.
4. Завдання, відповіді по яких наводяться без розгорнутих розрахунків, пояснень, висновків, вважаються невірними.
5. Розрахункове завдання повинне бути оформлене акуратно, написано розбірливо, без скорочення слів (крім загальноприйнятих скорочень). Сторінки треба пронумерувати й залишити широкі поля (краще писати текст на одній стороні аркуша) для зауважень рецензента й виправлень (доповнень), внесених студентом після рецензування.
6. Наприкінці завдання варто навести список використаної літератури, складений відповідно до прийнятої послідовності. Спеціальна література викладається за абеткою із вказівкою автора, видавництва й року видання, сторінки, що містить використану інформацію.
7. Розрахункове завдання повинне бути підписане студентом із наведенням дати його виконання.

8. Якщо за розрахунковим завданням рецензентом зроблені зауваження, студент повинен урахувати їх і, не переписуючи завдання, внести необхідні виправлення й доповнення. Без дотримання зазначеної вимоги контрольне завдання не буде зараховано.

Написання ІНДЗ має сприяти глибшому засвоєнню студентами дисципліни “Фінансовий облік”, спонукає до ґрунтовного закріплення й перевірки знань, отриманих

студентами в процесі вивчення навчального матеріалу, уміння застосовувати на практиці різні облікові методи відображення господарських операцій.

ІНДЗ оцінюються за критеріями:

- самостійності виконання;
- логічності та послідовності викладення матеріалу;
- повноти та глибини вирішення задач;
- обґрунтованості висновків;
- якості оформлення, презентації та захисту розрахункового завдання.

Курсова робота

Процес вивчення предмету «Фінансовий облік» (6 семестр) завершується виконанням курсової роботи. Мета її написання — перевірка здатності студента до творчого самостійного застосування теоретичних знань та практичних навичок для вирішення питань, пов'язаних з обліком господарських засобів та джерел їх створення для підприємств різних форм власності. Оформлення курсової роботи здійснюється згідно з Методичними рекомендаціями до написання курсових робіт студентів спеціальності «Облік і оподаткування» (див. <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/14250>).

ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ З „ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ” ДЛЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 "ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ"

1. Фінансовий облік основних засобів.
2. Фінансовий облік запасів.
3. Фінансовий облік розрахунків з оплати праці.
4. Фінансовий облік валютних операцій.
5. Фінансовий облік грошових коштів.
6. Фінансовий облік випуску продукції та її реалізації.
7. Фінансовий облік фінансових результатів діяльності підприємства.
8. Фінансовий облік розрахунків з бюджетом
9. Фінансовий облік нематеріальних активів.
10. Фінансовий облік необоротних активів.
11. Фінансовий облік запасів підприємства.
12. Фінансовий облік розрахункових операцій.
13. Фінансовий облік формування собівартості продукції.
14. Фінансовий облік власного капіталу.
15. Фінансовий облік позикового капіталу.
16. Фінансовий облік прибутку торговельних підприємств.
17. Облік та регулювання обігу грошових коштів в торговельно-посередницьких організаціях.
18. Фінансовий облік доходів і результатів діяльності підприємства.
19. Фінансовий облік витрат діяльності.
20. Фінансовий облік фінансових інвестицій.
21. Фінансовий облік валютних операцій.
22. Фінансовий облік оборотних коштів.
23. Фінансовий облік витрат підприємства.
24. Фінансовий облік розрахунків з позик підприємства.
25. Фінансовий облік розрахунків з підзвітними особами підприємства.
26. Фінансовий облік розрахунків з бюджетом по податку на додану вартість.
27. Фінансовий облік розрахунків з бюджетом по податку на прибуток.
28. Фінансовий облік розрахунків з соціального страхування.

7. Методи навчання

Методи навчання, спрямовані на досягнення освітніх цілей:

- **лекції** (лектором викладається основний зміст програмного навчального матеріалу. Студент повинен конспектувати той матеріал, на якому головну увагу акцентує лектор);

- **практичні заняття** (реалізуються кількома навчальними завданнями: засвоєння теоретичного матеріалу лекційного курсу; практичні роботи; перевірка виконання самостійних завдань);

- **самостійна робота** (виконується студентами в час після прослуховування лекції, перед практичними заняттями чи проміжного контролю - вдома, у бібліотеках, комп'ютерних класах тощо). Самостійна робота є основним способом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів: списки рекомендованих джерел і літератури, питання для самоконтролю, тести, пакети контрольних завдань, електронні версії лекцій тощо.

Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика і техніка викладання, але і висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;
- вироблення здатності приймати колективні рішення;
- вироблення здатності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як кейс-метод, проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами і увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати матеріал таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Розподіл форм та методів активізації процесу навчання навчальної дисципліни представлено в табл.

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання

№	Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1.	Основи побудови фінансового обліку	Міні-лекція, дискусія
2.	Облік грошових коштів	Лекція, Кейс-метод
3.	Облік запасів	Лекція, Кейс-метод
4.	Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування	Лекція, Кейс-метод
5.	Облік основних засобів	Лекція, Кейс-метод
6.	Облік нематеріальних активів	Лекція, Кейс-метод
7.	Облік витрат виробництва та випуску готової продукції	Лекція, Кейс-метод
8.	Облік розрахунків з бюджетом	Лекція, Кейс-метод
9.	Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства	Лекція, Кейс-метод
10.	Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку	Лекція, Кейс-метод
11.	Фінансова звітність підприємства	Лекція, Кейс-метод
12.	Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками.	Лекція, Кейс-метод
13.	Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками.	Лекція, Кейс-метод
14.	Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями.	Лекція, Кейс-метод
15.	Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди.	Лекція, Кейс-метод
16.	Облік формування і змін статутного капіталу.	Лекція, Кейс-метод
17.	Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та використання прибутку.	Лекція, Кейс-метод
18.	Облік розрахунків з дебіторами	Лекція, Кейс-метод
19.	Облік злиття та об'єднання підприємств	Лекція, Кейс-метод
20.	Облік ліквідації підприємств	Проблемна лекція на тему: Проблеми ліквідації підприємств та їх особливості в обліку

8. Методи контролю

За дисципліною «Фінансовий облік 1, 2» існує поточне оцінювання протягом семестру, та підсумкове оцінювання, яке містить написання та захист індивідуального розрахункового завдання, курсової роботи, а також складання екзамену за матеріалами семестру.

Структура засобів контролю з навчальної дисципліни

Розділ, тема	Види та засоби контролю	Розподіл балів
1	2	3
5 семестр		
Розділ 1. Теоретичні основи побудови фінансового обліку. Методика обліку активів та зобов'язань підприємства.		
T1.Основи побудови фінансового обліку	практичне завдання, тест	3
T2.Облік грошових коштів	практичне завдання, тест	3

1	2	3
T4. Облік розрахунків з оплати праці та соціального страхування	практичне завдання, тест	4
T5. Облік основних засобів	практичне завдання, тест	4
T6. Облік нематеріальних активів	практичне завдання, тест	3
Розділ 2. Методика обліку витрат і доходів підприємства та визначення фінансових результатів діяльності. Фінансова звітність.		
T7. Облік витрат виробництва та випуску готової продукції	практичне завдання, тест	4
T8. Облік розрахунків з бюджетом	практичне завдання, тест	4
T9. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства	практичне завдання, тест	4
T10. Облік формування і змін власного капіталу та нерозподіленого прибутку	практичне завдання, тест	4
T11. Фінансова звітність підприємства	практичне завдання, тест	4
ІРЗ		20
Підсумковий семестровий контроль	іспит	40
Сума		100
6 семестр		
Розділ 3. Фінансовий облік позикового капіталу		
Тема 12. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками.	практичне завдання, тест	4
Тема 13. Облік короткострокових зобов'язань за розрахунками з банками та іншими позиками.	практичне завдання, тест	4
Тема 14. Облік зобов'язань за довгостроковими позиками та векселями.	практичне завдання, тест	4
Тема 15. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди.	практичне завдання, тест	4
Розділ 4. Фінансовий облік власного капіталу		
Тема 16. Облік формування і змін статутного капіталу.	практичне завдання, тест	4
Тема 17. Облік резервного капіталу, вилученого капіталу та використання прибутку.	практичне завдання, тест	4
Тема 18. Облік розрахунків з дебіторами	практичне завдання, тест	4
Тема 19. Облік злиття та об'єднання підприємств	практичне завдання, тест	4
Тема 20. Облік ліквідації підприємств	практичне завдання, тест	4
Курсова робота		24
Підсумковий семестровий контроль	іспит	40
Сума		100

9. Схема нарахування балів

Для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену або екзаменаційної роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Екзамен (екзамен аційна робота)	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом			
1		2		3	4	5	6	7	
5 семестр									
T1	3	T7	4		20	60	40	100	
T2	3	T8	4						
T3	3	T9	4						
T4	4	T10	4						
1		2		3	4	5	6	7	
T5	4	T11	4						
T6	3								
1		2		3	4	5	6	7	
6 семестр									
Розділ 3		Розділ 4		Курсова робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	Екзамен (екзамен аційна робота)	Сума	
T12	4	T16	4	24		60	40	100	
T13	4	T17	4						
T14	4	T18	4						
T15	4	T19	4						
		T20	4						

T1, T2 ... – теми розділів.

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ДЛЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК 1, 2»

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. *Сформованість навчально-інтелектуальних умінь* (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. *Рівень сформованості фахових методичних вмінь* (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. Повнота відповіді або виконання завдання:

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;
- неповна.

2. Рівень сформованості логічних умінь:

- елементарні дії;
- операція, правило, алгоритм;
- правила визначення понять;
- формулювання законів і закономірностей;
- структурування суджень, доводів, описів.

Оцінювання рівня набутих практичних навичок здійснюється за результатами виконання та захисту індивідуального завдання.

Шкала оцінювання індивідуальної розрахункової роботи

Кількість балів	Теоретичне питання	Практичне завдання
15-20	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продemonстровано термінологічну грамотність	Продemonстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення обґрунтовано. Оформлення відповідає вимогам.
10-14	Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Наявність незначних методичних і технологічних помилок, а також помилок в оформленні роботи. Методичні рішення обґрунтовано.
5-9	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок, а також в оформленні роботи.
0-4	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Методична й технологічна неграмотність. Неправильне оформлення роботи.

Курсова робота оцінюється за критеріями:

- деталізації плану;
- повноти та глибини розкриття теми, аналітичної частини;
- самостійності виконання;
- логічності та послідовності викладення матеріалу;
- наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми і т. д.);
- кількості використаних джерел;
- використання облікової інформації, додаткових літературних джерел та ресурсів мережі Internet;
- відображення практичного досвіду;
- обґрунтованості висновків;
- наявності конкретних пропозицій і прогнозів з обов'язковим посиланням на використані літературні джерела;
- якості оформлення, презентації та захисту курсової роботи.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Підсумковий контроль за курсом – у формі екзамену.

До складання екзамену допускають студентів, що мають задовільну кількість балів зі складених тестів з основних навчальних елементів змістовних модулів, написання та захисту індивідуального розрахункового завдання та інших завдань, передбачених програмою дисципліни.

Екзамен здійснюють за завданнями екзаменаційних білетів, які містять вісімнадцять завдань (шістнадцять тестів та два практичних завдання). Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною «Фінансовий облік 1, 2» (рис. 1).

Приклад для підсумкового семестрового контролю в формі екзамену

Додаток 20

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет економічний

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Спеціалізація _____ Семестр 5

Форма навчання денна

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): бакалавр

Навчальна дисципліна: «Фінансовий облік 1, 2»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ (ЗАВДАННЯ) № 1*

- 1 До методів калькулювання собівартості не належать:
А) метод за замовленням; В) метод за етапами технологічного процесу;
С) метод середньозваженої собівартості; D) попередільний метод.
- 2 Визнання доходу здійснюється при:
А) зменшенні активу; В) збільшенні зобов'язань; С) зменшенні зобов'язань, яке обумовлює зростання власного капіталу;
D) збільшенні активу чи зменшенні зобов'язань, яке обумовлює зростання власного капіталу.
- 3 Відхилення фактичної собівартості реалізованої готової продукції від облікової вартості розраховується як:
А) множення облікової вартості виробленої продукції на процент відхилення поділене на 100%;
В) множення фактичної собівартості виробленої продукції на процент відхилення поділене на 100%;
С) множення продажною вартості виробленої продукції на процент відхилення поділене на 100% з ПДВ;
D) множення облікової вартості відпущеної покупцям готової продукції на процент відхилення поділене на 100%.
- 4 Не є методом нарахування амортизації основних засобів:
А) кумулятивний метод; В) прискорений метод; С) прямолінійний метод; D) метод середньозваженої вартості.
- 5 При вибуванні основних засобів обов'язкового складається проведення:
А) Дт 13 Кт 10; В) Дт 94, 28 Кт 13; С) Дт 37 Кт 70; D) Дт 15 Кт 63.
- 6 До первісної вартості запасів входять: А) транспортно-заготівельні витрати;
В) відсотки за кредит на придбання запасів; С) податок на додану вартість; D) проценти за кредит.
- 7 Державне регулювання обігу грошових коштів здійснюється шляхом:
А) встановлення переліку напрямів використання коштів підприємства;

* Зазначається кількість балів, якою оцінюються відповіді на кожне з питань
1-16 по 1 балу ; 17 – 12 балів, 18 – 12 балів

- В) встановлення граничних розмірів готівкових сум, які можуть бути витрачені підприємством для розрахунку з юридичними особами; С) встановлення граничного розміру залишків коштів у касі підприємства;
 Д) встановлення граничного розміру готівкових надходжень до каси підприємства.
- 8 Ставка нарахувань на заробітну плату зборів на єдиний соціальний внесок в 2021 році становить:
 А) 32%; В) від 36,7%; С) 18 %; Д) 22%.
- 9 Якщо існує вірогідність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням і їх вартість може бути достовірна визначена, то запаси:
 А) можуть бути списані; В) можуть використовуватися у виробництві; С) визнаються активом;
 Д) можуть бути придбані підприємством.
- 10 Система поточного спостереження і контролю за окремими господарськими операціями і процесами в цілях безпосереднього управління ними – це: А) Бухгалтерський облік; В) статистичний облік; С) податковий облік;
 Д) оперативно-технічний облік.
- 11 Винагорода за роботу понад встановлені норми, за трудові досягнення, винаходи і особливі умови праці - це:
 А) допомога з тимчасової непрацездатності; В) інші виплати і заохочення; С) додаткова зарплата; Д) основна зарплата.
- 12 Матеріальні активи, які підприємство розміщає з метою використання в процесі виробництва, надання послуг, здача в оренду, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більш за один рік (або операційного циклу, якщо він довший за рік) – це : А) нематеріальні активи; В) необоротні активи; С) оборотні активи; Д) основні засоби.
- 13 Проводкою Дт 90 Кт 26 відображають:
 А) облікову вартість виготовленої підприємством готової продукції; В) облікову вартість відвантаженої покупцям готової продукції;
 С) відхилення фактичної собівартості від облікової вартості виробленої готової продукції;
 Д) відхилення фактичної собівартості від облікової вартості відвантаженої готової продукції
- 14 Включає вартість кінцево забракованої продукції і витрати на виправлення:
 А) загальна сума втрат від браку; В) прямі витрати;
 С) невідшкодована сума втрат від браку; Д) собівартість реалізованої продукції.
- 15 Зміна первинної вартості основних засобів здійснюється за умови:
 А) зміни власника; В) зміни матеріально-відповідальної особи;
 С) технічного переоснащення активу, яке привело до збільшення вигод від його використання;
 Д) часткового вибуття активу.
- 16 Фінансовий результат діяльності підприємства визначається в бухгалтерському обліку:
 А) Щорічно; В) Щомісячно; С) Як різниця між кредитовим і дебетовим обортами за рахунком 79;
 Д) Як різниця між кредитовим обортом за 90 і дебетовим обортом за 70 рахунком.
- 17 На підприємстві придбали станок за 12000 грн. з ПДВ, нараховано відрядникам та сплачено його монтаж – 1200 грн. з ПДВ, наладка – 500 грн. без ПДВ. Станок введений до експлуатації.
 Зробити проведення та розрахунок.
- 18 Сальдо на початок місяця за рахунком 20 «Запаси» складало 5000 грн., 20ТЗВ – 150грн.
 Протягом місяця сталися наступні операції:
 На склад надійшли матеріали від постачальників на суму 30000 грн. з ПДВ.
 В кінці місяця надійшли рахунки транспортних організацій за доставку матеріалів на суму 900 грн. з ПДВ.
 Зі складу відпущені матеріали:
 А) у виробництво – 10000 грн.;
 Б) на загальновиробничі потреби – 6000 грн.;
 В) на потреби збуту – 3000 грн.
 4) Списати ТЗВ.
 Скласти проведення, визначити суми.

Затверджено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 року.

Завідувач кафедри _____ (Нестеренко О.О.) Екзаменатор _____ (Косата І.А.)

Рисунок 1. Приклад екзаменаційного завдання

Критерії оцінювання на екзамені:

Оцінювання знань студента проводиться за чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). За екзамен студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання оцінки «відмінно» (35-40 балів) студент повинен:
 - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
 - навести вірне рішення задачі та тестів.
2. Для одержання оцінки «добре» (25-34 балів) студент повинен:
 - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
 - навести вірне рішення задачі;
 - можливі помилки при відповіді на тести.
3. Для отримання оцінки «задовільно» (15-24 балів) студент повинен:
 - викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
 - можливі помилки при розв'язанні задачі та тестів.
4. Оцінку «незадовільно» (1-14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

Кожне завдання екзамену оцінюється окремо, що зазначається в білетах.

Шкала оцінювання екзаменаційної роботи:

– за кожну правильну відповідь на питання завдань 1-10 студент одержує по 4 балів;

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка є сумою оцінок за усі види контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру, індивідуальне завдання та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

Зведена шкала оцінювання роботи студентів з дисципліни «Фінансовий облік 1,2»

Види робіт	Максимум балів
Поточне оцінювання (тестування)	40
Індивідуальна робота	20
РАЗОМ	60
Екзамен (залік)	40
Всього	100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

У відповідності до набраних студентом балів оцінка знання матеріалу проводиться за чотирирівневою системою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

1. Верхоглядова Н., Шило В., Ільїна С., Кисла В. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практик. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 536 с.
2. Шквір В.Д., Загородній А.Г., Височан О.С. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті: підручник. 4-те вид., доопрац. і допов. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2017. 404 с.
3. «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (Редакція станом на 14.03.2024) // База даних «Законодавство України» / Мінфін України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 29.06.2024).
4. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 року N 3125-XII (Редакція станом на 16.01.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3125-12> (дата звернення 29.06.2024).
5. Закон України «Про Бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (Редакція станом на 01.01.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 29.06.2024).

29.06.2024).

6. Закон України «Про оплату праці» № 108/95-ВР від 24.03.95 (Редакція станом на 01.01.2017) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 29.06.2024).
7. Закон України «Про відпустки» № 504/96-ВР від 15.11.1996 (Редакція станом на 20.01.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 29.06.2024).
8. Законом «Про внесення змін у деякі законодавчі акти України стосовно погодинної оплати праці» від 25.06.2009 N 1574-VI (Редакція станом на 25.06.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1574-17> (дата звернення 29.06.2024).
9. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI (Редакція станом на 19.04.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> (дата звернення 29.06.2024).
10. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 01.07.1993 № № 3356-XII (Редакція станом на 01.01.2015) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3356-12> (дата звернення 29.06.2024).
11. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 28.12.2014 № № 77-VIII (Редакція станом на 05.10.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/77-19> (дата звернення 29.06.2024).
12. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 (Редакція станом на 05.01.2024) // База даних «Законодавство України» / Мінфін України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 29.06.2024).
13. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.09.1996 № 357//96-ВР (Редакція станом на 20.01.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення 29.06.2024).
14. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств й організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 (Редакція станом на 09.12.2021) // База даних «Законодавство України» / Мінфін України. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11> (дата звернення 29.06.2024).
15. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 19.04.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 29.06.2024).
16. Ткаченко, Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко ; МОН України. 7-те вид., доп. і перероб. К. : Алерта, 2016. 928 с.
17. Шара Є. Ю., Соколовська-Гонтаренко І. Є.. Фінансовий облік II. Навч. посіб. К. : «Вид-во «Центр учбової літератури», 2016. 308 с.
18. Фінансовий облік : підруч. / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь та ін. – 4-те вид. [доп. і перероб.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
19. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (Редакція станом на 17.06.2024) // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 29.06.2024).

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://buhgalter911.com>
2. <http://www.dinai.com>

3. [http: // www.info.resourcecorp.net](http://www.info.resourcecorp.net)
4. [http: // www.nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua)
5. [http: // www.pro-u4ot.info](http://www.pro-u4ot.info)
6. [http: // www.rada.kiev.ua](http://www.rada.kiev.ua)
7. [http: // www.zakon.gov.ua](http://www.zakon.gov.ua)
8. [http: // www.vobu.ua](http://www.vobu.ua)
9. [http: // www.ukrstat.gov.ua](http://www.ukrstat.gov.ua)

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Google Meet та Classroom в дистанційному курсі «Фінансовий облік 1,2», режим доступу: <https://classroom.google.com/u/0/c/NTQ1MDU0MTk5NzM4>

3. НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

Розділ 1.1 Теоретико-методологічні основи фінансового обліку

1.1.1. Теоретичні основи фінансового обліку

1.1.2. Документація і інвентаризація як методи фінансового обліку

1.1.3. Рахунки і подвійний запис

1.1.4. Синтетичний і аналітичний облік

Фінансовий облік – система суцільного, безперервного, суворо документованого і взаємопов’язаного відображення господарських засобів (грошових і матеріальних ресурсів), джерел їх утворення в єдиній вартісній оцінці з метою забезпечення інформації користувачів.

Предметом вивчення фінансового обліку є підприємство з його господарськими засобами і джерелами їх утворення.

Методи фінансового обліку: документація; інвентаризація; рахунки і подвійний запис; калькуляція; баланс; звітність.

Активи – сукупність майна і грошових коштів, що належать підприємству, в які вкладені кошти власників, від використання яких очікується отримання економічних вигод та які мають достовірну грошову оцінку.

Пасиви – це протилежність активів, джерело їх утворення.

Господарська операція – це подія, яка викликає зміну в структурі активів, зобов’язань або власний капітал підприємства.

Під **документацією** слід розуміти процес відображення інформації про господарські операції у відповідних документах.

Інвентаризація – це перериване (переважно періодичне) документальне спостереження, яке доповнює поточний облік і дозволяє виявляти розбіжності між фактично наявністю господарських засобів і обліковими даними за допомогою виявлення надлишків, неврахованих в обліку, а також нестач, що викликані розкраданнями і втратами.

Для обліку руху господарських засобів і джерел їх утворення в бухобліку застосовується система рахунків. **Рахунок** – спосіб групування господарських операцій за економічно однорідними ознаками. Відносно балансу рахунки поділяють на активні і пасивні.

Активні – це рахунки, на яких відображається рух і зміна активів або господарських засобів підприємства. Рахунки, на яких відображається рух і зміна пасивів або джерел утворення господарських засобів підприємства, називаються пасивними рахунками. Спосіб відображення господарських операцій за рахунками бухгалтерського обліку, що дозволяє відображати взаємозв’язок господарських засобів і джерел їх утворення, називається подвійним записом.

Взаємозв’язок рахунків, що виникає в результаті відображення на них господарських операцій за допомогою подвійного запису, називається кореспонденцією рахунків, а рахунки кореспондуючими.

Рахунки, на яких обліковуються господарські кошти і джерела їх утворення в єдиній вартісній оцінці, називаються **синтетичними рахунками**, а облік на них – синтетичним обліком.

Рахунки, на яких обліковуються господарські кошти і джерела їх утворення в натуральному і трудовому вираженні, називаються **аналітичними рахунками**, а облік на них – аналітичним обліком.

Аналітичні рахунки завжди відкриваються разом із синтетичними, розкриваючи і деталізуючи їх зміст.

1. Рекомендована література

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Т. В. Давидюк [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». – Х. : Гельветика, 2016. – 392 с.
2. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 410 с.
3. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях / Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко ; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К. : Консультант, 2017. – 66 с.

4. [Маслій Н. Д.](#) Бухгалтерський облік : навч.-метод. посіб. – Одеса : Астропринт, 2017. – 270 с.
5. Скоробогатова Н. Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Н. Є. Скоробогатова ; Нац. техн. ун-т України «КПІ ім. Ігоря Сікорського». – Київ : Політех-ніка, 2017. – 248 с.

Розділ 1.2. Методика обліку активів і зобов'язань підприємств

1.2.1. Облік грошових коштів

1.2.2. Облік запасів **Ошибка! Закладка не определена.**

1.2.3. Облік основних засобів **Ошибка! Закладка не определена.**

1.2.4. Облік розрахунків з оплати праці **Ошибка! Закладка не определена.**

Всі розрахунки підприємств між собою, а також з громадянами здійснюються за допомогою безготівкових або готівкових розрахунків. Для зберігання вільних грошових коштів і проведення безготівкових розрахунків підприємствам відкриваються поточні рахунки в банках.

Регулярно, в міру здійснення господарських операцій по поточному рахунку підприємства, банк надає своєму клієнтові виписку з його особового рахунку, в якій відбивається весь рух коштів клієнта, а в розшифровках до виписки більш детально розкривається зміст операції. Для обробки виписок клієнту необхідно пам'ятати, що банк відображає операції по рахунку клієнта з тієї точки зору, що клієнт є його кредитором. Тому надходження коштів на рахунок клієнта в виписці відображається за кредитом, а перерахування коштів з рахунку – за дебетом.

Порядок зберігання, витрачання та обліку грошових коштів в касі підприємства регламентує Положення «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» від 29.12.2017 № 148. Підприємством за погодженням з банком встановлюється ліміт залишку грошових коштів в касі підприємства. Цей ліміт характеризує граничний розмір суми готівки, що може залишатися в касі в позаробочий час.

Згідно з П(С)БО 9 «Запаси» запаси визнаються активом, якщо існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням та їх вартість може бути достовірно визначена. Придбані (отримані) або вироблені запаси зараховуються на баланс підприємства/установи за первісною вартістю.

Транспортно-заготівельні витрати входять до вартості запасів відразу, якщо вони відомі на момент надходження запасів.

Якщо ж на момент оприбуткування запасів ТЗВ не відомі, то вони відображаються на окремому субрахунку до рахунку запасів, щомісяця розподіляються між вартістю залишку запасів і вартістю вибулих, використаних у виробництві запасів. Водночас використовують розрахунок середнього відсотка ТЗВ.

Для розподілу вартості однакових матеріальних цінностей, які надійшли на підприємство за різними цінами, між тими, які використані у виробництві, реалізовані, і тими, які залишилися на підприємстві на кінець звітного періоду, П(С)БО № 9 «Запаси» пропонує оцінювати вартість вибуття запасів за такими методами:

- ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів;
- середньозваженої собівартості;
- собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО);
- нормативних витрат;
- ціни продажу.

Методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби і інші необоротні матеріальні активи визначаються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» (П(С)БО № 7).

Для накопичення початкової вартості об'єкта основних засобів до моменту введення його в експлуатацію використовують рахунок «Капітальні інвестиції». Під капітальними інвестиціями

розуміють витрати підприємства на придбання або створення основних засобів, інших необоротних матеріальних та нематеріальних активів, а також витрати на реконструкцію, розширення і технічне переозброєння діючих підприємств.

Відповідно до П(С)БО № 7 амортизація основних засобів (крім інших необоротних матеріальних активів) нараховується із застосуванням таких методів:

- 1) прямолінійного;
- 2) зменшення залишкової вартості;
- 3) прискореного зменшення залишкової вартості;
- 4) кумулятивного;
- 5) виробничого.

Порядок проведення розрахунків, пов'язаних з оплатою праці, регламентується П(С)БО № 26 «Виплати працівникам» та Законом України «Про оплату праці». Відповідно до нього, заробітна плата – це винагорода, що надається здебільшого в грошовому вираженні і виплачується власником працівнику за виконану за трудовим договором роботу.

Якщо працівник перебуває на лікарняному (не пов'язаному з нещасним випадком на виробництві), при наявності лікарняного листа йому здійснюється оплата днів хвороби.

Податки і збори, пов'язані з оплатою праці, підрозділяються на дві групи:

- 1) утримання із заробітної плати працівників здійснюються за рахунок коштів працівника з нарахованих йому доходів;
- 2) нарахування на заробітну плату працівників здійснюються за рахунок коштів підприємства.

До утримань із зарплати належать:

1. Податок з доходів фізичних осіб (ПДФО);
2. Військовий збір 1,5 %;
3. Інші:
 - утримання за виконавчими листами;
 - утримання за заподіяний матеріальний збиток;
 - відшкодування вчасно не повернутих підзвітних сум тощо.

До нарахуваннях на зарплату входить єдиний соціальний внесок, який об'єднує в собі відрахування до Пенсійного фонду, фонду соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.

Рекомендована література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021472.html>.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021474.html>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021492.html>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021493.html>.

6. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затв. наказом МФУ 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.
7. Фінансовий облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
8. Фінансовий облік I. Фінансовий облік II : навч. посібн. / А. О. Фатенок-Ткачук. – Луцьк : Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 510 с.
9. Фінансовий облік : підручник / Я. Д. Крупка тощо. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 450 с.
10. Фінансовий облік 1 : навч. посіб. / В. Г. Васильєва тощо. – Дніпро : Акцент, 2016. – 236 с.
11. Фінансовий облік 2 : навч. посіб. : слайд-конспект / Атамас П. Й. тощо. – Дніпропетровськ : Ун-т А. Нобеля, 2015. – 218 с.

Розділ 3. Методика обліку витрат і доходів підприємства та визначення фінансових результатів діяльності. Фінансова звітність. **Ошибка! Закладка не определена.**

- 3.1. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції
- 3.2. Облік готової продукції та її реалізації
- 3.3. Облік доходів і фінансових результатів діяльності підприємства
- 3.4. Фінансова звітність

Методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати підприємства регламентовані Положенням (Стандартом) бухгалтерського обліку № 16 «Витрати».

Витратами звітного періоду визнаються або зменшення активів, або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства (за винятком зменшення капіталу внаслідок його вилучення або розподілу власниками) за умови, що ці витрати можуть бути достовірно оцінені.

Витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені.

У виробничу собівартість продукції (робіт, послуг) входять:

- прямі матеріальні витрати;
- прямі витрати на оплату праці;
- інші прямі витрати;
- загальновиробничі витрати;
- змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати.

За дебетом 91 рахунку протягом місяця відображаються всі витрати загальновиробничого характеру в кореспонденції з кредитом рахунків активів і зобов'язань.

За ступенем залежності від обсягу виробництва розрізняють постійні і змінні витрати. Постійними вважаються витрати, розмір яких істотно не змінюється у разі зміни обсягу виробництва. Під змінними розуміються витрати, розмір яких змінюється (зростає або знижується) в залежності від зміни обсягів виробництва. Змінні та постійні розподілені загальновиробничі витрати наприкінці місяця списуються з кредита 91 «Загальновиробничі витрати» рахунку в дебет 23 «Виробництво», де розподіляються між об'єктами обліку витрат пропорційно базі, що обрана.

Продукція, що не пройшла всіх стадій технічної обробки, повністю не укомплектована, не пройшла технологічного контролю та приймання, не може бути прийнята на склад як готова продукція, а тому відноситься до незавершеного виробництва. Від достовірності його оцінки залежить розмір собівартості продукції, що вироблена.

Існують такі методи обліку витрат:

- за видами продукції (простий);
- позамовний;

— попередільний.

Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не входять до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), поділяються на адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати і обліковуються відповідно на рахунках 92, 93, 94. В кінці місяця всі враховані за дебетом зазначених рахунків витрати повністю списуються в дебет 79 рахунку для визначення фінансових результатів. Отже, рахунки закриваються.

Готовою продукцією називається продукція, що пройшла всі стадії технологічної обробки і технічного контролю.

У бухгалтерському обліку для обліку готової продукції використовуються такі види оцінки:

- 1) за фактичною виробничою собівартістю;
- 2) за плановою (обліковою) собівартістю (з окремим відображенням відхилення фактичної виробничої собівартості від облікової);
- 3) за відпускними цінами підприємства (з окремим відображенням відхилення фактичної виробничої собівартості від відпускної ціни підприємства).

Методологічні основи формування, оцінки та визнання в бухгалтерському обліку інформації про доходи від діяльності підприємства та її розкриття у фінансовій звітності визначають П(С)БО № 15 «Дохід» та П(С)БО № 3 «Звіт про фінансові результати».

В обліку дохід визнається під час збільшення активів або зменшення зобов'язань, що призводить до збільшення власного капіталу (за винятком збільшення капіталу за рахунок внесків власників) за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

За кредитом 7-го класу рахунків протягом місяця відображаються всі види доходів у кореспонденції з дебетом рахунків активів і зобов'язань. Потім з дебету 7-го класу рахунків списуються ПДВ та акцизний збір, що підлягають перерахуванню до бюджету, в кореспонденції з кредитом 641.

Сума доходу, що залишилася в кінці місяця списується з дебету 7-го класу рахунків в кредит 79 рахунку для визначення фінансових результатів.

Рахунок 79 «Фінансові результати» використовується підприємством для визначення фінансових результатів діяльності підприємства за допомогою зіставлення визнаних доходів і витрат.

Нарахування податку на прибуток здійснюється в розмірі 18 % в 2019 р від різниці між кредитовим і дебетовим оборотом, якщо вона більше нуля. За дебетом 98 рахунку відображається нарахування податку на прибуток в кореспонденції з кредитом 641. Одночасно 98 рахунок закривається на фінансовий результат:

Д 79 К 98.

Частина, що залишилася після нарахування податку на прибуток – сума чистого прибутку підприємства списується з дебету 79 рахунку в кредит рахунку 441. Якщо у підприємства збиток, то він списується з кредиту 79 в дебет 442.

Рекомендована література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021482.html>.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 18 "Будівельні контракти" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021484.html>.

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 "Біологічні активи" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersyкого-1021496.html>.
5. Фінансовий облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
6. Фінансовий облік І. Фінансовий облік ІІ : навч. посібн. / А. О. Фатенок-Ткачук. – Луцьк : Східноєвр. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 510 с.
7. Фінансовий облік : підручник / Я. Д. Крупка тощо. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 450 с.
8. Фінансовий облік 1 : навч. посіб. / В. Г. Васильєва тощо. – Дніпро : Акцент, 2016. – 236 с.
9. Фінансовий облік 2 : навч. посіб. : слайд-конспект / Атамас П. Й. та ін. – Дніпропетровськ : Ун-т А. Нобеля, 2015. – 218 с.

**3. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ
(СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ,
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
(у т.ч. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ)**

Практичне заняття 1. Класифікація господарських засобів та джерел їх утворення

Перелік основних завдань:

1. Поняття та види господарських засобів
2. Поняття та види джерел утворення господарських засобів

Питання для дискусії:

1. Визначення основних характеристик господарських засобів
2. Визначення основних характеристик джерел утворення господарських засобів

Завдання для самостійного виконання:

Розподілити наведений перелік на господарські засоби та джерела їх утворення. Зі свого боку, в господарських засобах виокремити необоротні та оборотні, в пасивах – власні й позикові. Порахувати суму кожного складового і підсумки активів і пасивів.

Література:

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 410 с.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях / Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко ; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К. : Консультант, 2017. – 66 с.

Практичне заняття 2. Рахунки та подвійний запис

Перелік основних завдань:

1. Характеристика активних рахунків
2. Характеристика пасивних рахунків

Питання для дискусії:

1. Подвійний запис як основа бухгалтерського обліку
2. Прості і складні бухгалтерські проведення

Завдання для самостійного виконання:

Завдання:

1. Скласти проведення за наведеними операціями.
 2. Відкрити рахунки, рознести в них початкове сальдо і господарські операції, підрахувати обороти, вивести сальдо кінцеве.
 3. Скласти оборотну відомість.

Література:

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 410 с.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях / Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко ; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К. : Консультант, 2017. – 66 с.

Практичне заняття 3. Синтетичний та аналітичний облік

Перелік основних завдань:

1. Поняття та характеристика синтетичного обліку.
2. Поняття та характеристика аналітичного обліку

Питання для дискусії:

1. Контролююча функція оборотної відомості за аналітичними рахунками

Завдання для самостійного виконання:

Завдання:

1. Скласти проведення за наведеними операціями.
2. Відкрити рахунки, рознести в них початкове сальдо і господарські операції, підрахувати обороти, вивести сальдо кінцеве.
3. Скласти оборотну відомість за синтетичними рахунками.
4. Відкрити аналітичні рахунки, рознести в них сальдо і господарські операції, підрахувати обороти, вивести сальдо кінцеве.
5. Скласти оборотну відомість за аналітичними рахунками.

Література:

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 410 с.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях / Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко ; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К. : Консультант, 2017. – 66 с.

Практичне заняття 4. Облік грошових коштів

Перелік основних завдань:

1. Облік безготівкових коштів.
2. Облік готівкових коштів.

Питання для дискусії:

1. Державне регулювання готівкових розрахунків;
2. Відповідальність та порушення касової дисципліни

Завдання для самостійного виконання:

1. Розглянувши виписки з поточного рахунку підприємства, скласти проведення, а також журнал-ордер № 1, відомість № 1.2 і головну книгу за рахунком 31.
1. Скласти касову книгу за вказані в завданні дати (відстежуючи порядковий номер прибуткових і видаткових ордерів і ліміт каси – за потреби вводити додаткові операції), журнал-ордер № 1, відомість № 1.1 і головну книгу за касою.

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
3. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затв. наказом МФУ 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

Практичне заняття 5. Облік запасів

Перелік основних завдань:

1. Облік руху запасів.
2. Облік ТЗВ.

Питання для дискусії:

1. Методи оцінки вибуття запасів, доречність застосування.
2. Проблеми обліку ТЗВ.

Завдання для самостійного виконання:

1. Скласти проведення в журналі реєстрації господарських операцій і зробити необхідні розрахунки (за вказаними методами обліку вибуття запасів та ТЗВ).
2. Скласти картку складського обліку.

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021474.html>.
3. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затв. наказом МФУ 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

Практичне заняття 6. Облік основних засобів

Перелік основних завдань:

1. Облік капітальних інвестицій.
2. Облік та нарахування амортизації.
3. Облік вибуття основних засобів.

Питання для дискусії:

1. Різниця між капітальними інвестиціями та основними засобами: критерії визнання.
2. Види вибуття основних засобів та їх відображення в обліку.

Завдання для самостійного виконання:

1. Спираючись на данні, що наведені в завданні, розрахувати амортизацію за січень, лютий, березень.
2. Скласти проведення. Дані звести в таблицю.

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021472.html>.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021493.html>.
4. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затв. наказом МФУ 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

Практичне заняття 7. Облік розрахунків з оплати праці

Перелік основних завдань:

1. Облік нарахувань, що пов'язані з оплатою праці.
2. Облік податків і зборів, що пов'язані з оплатою праці.

Питання для дискусії:

1. Розрахування почасової та подільної зарплати.
2. Розрахування утримань із зарплати.

Завдання для самостійного виконання:

1. Зробити всі види нарахувань доходів з оплати праці робітників підприємства за січень поточного року, спираючись на дані завдання.
2. Провести всі утримання із зарплати робітників, розрахувати суму до виплати, заповнити розрахунково-платіжну відомість.
3. Провести всі нарахування на зарплату. Скласти проведення. Нарахування на зарплату звести в таблицю.

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021492.html>.

Практичне заняття 8. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції

Перелік основних завдань:

1. Облік прямих витрат.
2. Облік загальновиробничих витрат.
3. Облік витрат, що не входять до собівартості продукції, що вироблена.

Питання для дискусії:

1. Вибір методів обліку витрат.
2. Вибір методу розподілу загальновиробничих витрат.

Завдання для самостійного виконання:

1. На основі отриманих операцій зробити потрібні розрахунки і скласти проведення в таблиці.
2. Визначити собівартість продукції, що вироблена за місяць.

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021482.html>.

Практичне заняття 9. Облік готової продукції і її реалізації

Перелік основних завдань:

1. Облік собівартості реалізованої продукції.
2. Облік витрат, що не входять до операційної діяльності.

Питання для дискусії:

1. Проблеми визначення собівартості реалізації на промислових підприємствах.
2. Критерії визнання різних видів витрат.

Завдання для самостійного виконання:

1. На основі отриманих операцій зробити потрібні розрахунки і скласти проведення в таблиці.
2. Визначити собівартість продукції, що реалізована за місяць.

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. // І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021482.html>.

Практичне заняття 10. Облік доходів і визначення фінансового результату діяльності підприємства

Перелік основних завдань:

1. Визнання доходів і їх відображення в обліку
2. Визначення фінансових результатів діяльності підприємства

Питання для дискусії:

1. Доцільність визначення фінансових результатів за видами діяльності підприємства

Завдання для самостійного виконання:

1. На основі отриманих операцій зробити потрібні розрахунки і скласти проведення в таблиці.
2. Визначити фінансовий результат діяльності підприємства за місяць.

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. // І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021482.html>.

Практичне заняття 11. Фінансова звітність

Перелік основних завдань:

1. Склад та алгоритм складання форми 1 «Баланс»
2. Склад та алгоритм складання форми 2 «Звіт про фінансові результати».

Питання для дискусії:

1. Взаємозв'язок між формами 1 та 2 підприємства.

Завдання для самостійного виконання:

1. На основі отриманих даних скласти форму 1 «Баланс» та форму 2 «Звіт про фінансові результати».

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. // І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021482.html>.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ПИСЬМОВИХ САМОСТІЙНИХ РОБІТ

ІНДИВІДУАЛЬНО-РОЗРАХУНКОВА РОБОТА

Індивідуальні завдання є обов'язковою частиною самостійної роботи студента.

Розрахункове завдання виконується згідно з «Методичними вказівками до виконання індивідуального розрахункового завдання з навчальної дисципліни».

Написання індивідуальної роботи має сприяти глибшому засвоєнню студентами дисципліни, спонукає ґрунтовно вивчати спеціальні наукові видання вітчизняних і зарубіжних авторів та інтернет-ресурси.

Індивідуальне завдання передбачає самостійне виконання студентом розрахунково-графічної роботи з обраної теми дослідження. Студенти обирають проблемну ситуацію із запропонованих у переліку або за власним бажанням, збирають необхідні дані, здійснюють розрахунки та роблять відповідні висновки.

Індивідуальне завдання оцінюються за критеріями:

- самостійності виконання;
- логічності та послідовності викладення матеріалу;
- деталізації плану;
- повноти та глибини розкриття теми, проблемної ситуації, аналітичної частини;
- наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми і т. д.);
- кількості використаних джерел;
- використання статистичної інформації, додаткових літературних джерел та ресурсів мережі Internet;
- відображення практичного досвіду;
- обґрунтованості висновків;
- якості оформлення, презентації та захисту індивідуального розрахункового завдання.

**4. ПИТАННЯ, ЗАДАЧІ, ЗАВДАННЯ АБО КЕЙСИ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ
ЗНАНЬ І ВМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ,
ПЕРЕДБАЧЕНИХ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ, ПІСЛЯТЕСТАЦІЙНОГО
МОНІТОРИНГУ НАБУТИХ ЗНАНЬ І ВМІНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- оволодіння методами економіко-статистичної обробки даних з використанням комп'ютерних технологій;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за 4-бальною шкалою.

Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Поточний контроль знань проводиться у вигляді опитування на практичних заняттях. Передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації, проводиться у вигляді усного опитування.

**Питання для поточного контролю знань і вмінь
здобувачів вищої освіти за темами**

Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку

Контрольні питання

1. Що таке господарська діяльність? Хто є суб'єктами господарської діяльності?
2. Що таке бухгалтерський облік? Які суб'єкти господарської діяльності повинні вести бухгалтерський облік?
3. Що таке господарська операція? Дайте визначення її ознак і показників.
4. З якою метою і які органи здійснюють регулювання бухгалтерського обліку в Україні?
5. Хто і з якою метою розробляє і затверджує положення (стандарти) бухгалтерського обліку. До чийої компетенції входять питання організації бухгалтерського обліку на підприємстві?
6. Які права має підприємство з організації бухгалтерського обліку?
7. Які основні функції виконує головний бухгалтер підприємства?
8. Як класифікують джерела утворення господарських засобів?
9. Що таке метод бухгалтерського обліку?
10. З яких основних елементів складається метод бухгалтерського обліку?
11. Які вимоги висувають до первинних документів?
12. На підставі якої нормативної бази потрібно організовувати документування на підприємстві?
13. У чому полягає бухгалтерська обробка документів?
14. Що таке документообіг і документопотік?
15. Для чого призначений графік документообігу?
16. Класифікація документів за призначенням.
17. Класифікація документів за місцем складання.
18. Класифікація документів за характером господарських операцій.
19. Класифікація документів за способом використання.
20. Класифікація документів за обсягом відображеної інформації.

Література:

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 410 с.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях / Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко ; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К. : Консультант, 2017. – 66 с.

Тема 2. Рахунки та подвійний запис

Контрольні питання

1. Що являють собою рахунки бухгалтерського обліку, їх будова?
2. У чому суть подвійного запису, яке її призначення?
3. Як влаштовані активні рахунки?
4. Як влаштовані пасивні рахунки?
5. На які групи поділяються бухгалтерські рахунки за економічним змістом?
6. На які групи поділяються бухгалтерські рахунки за призначенням і побудовою?
7. Для чого застосовуються позабалансові рахунки, як вони відрізняються від балансових?
8. Що таке просте і складне бухгалтерське проведення?
9. За якими принципами побудований План рахунків бухгалтерського обліку?
10. Як складають оборотні відомості і яке їхнє призначення?

Література:

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 410 с.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях / Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко ; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К. : Консультант, 2017. – 66 с.

Тема 3. Синтетичний та аналітичний облік

Контрольні питання

1. Характеристика синтетичних рахунків і синтетичного обліку.
2. Характеристика аналітичних рахунків і аналітичного обліку.
3. Які методи перевірки в аналітичному і синтетичному обліку ви знаєте?

Література:

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / М. Б. Кулинич, А. Т. Сафарова. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 410 с.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях / Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко ; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. – К. : Консультант, 2017. – 66 с.

Тема 4. Облік грошових коштів

Контрольні питання

1. Які завдання вирішує бухгалтерія при обліку грошових коштів?
2. Хто на підприємстві здійснює ведення касових операцій?
3. Хто забезпечує збереження грошових коштів?
4. Який порядок прийняття касира на роботу?
5. Як встановлюється ліміт зберігання готівки в касі?
6. Яким документом оформлюються надходження і видача готівки?
7. В якому обліковому реєстрі здійснюється аналітичний облік касових операцій?
8. Що означає і містить в собі бухгалтерська обробка звітів касира?
9. Дайте економічну характеристику рахунку 30 «Готівка».
10. Які документи необхідно надати в установу банку для відкриття рахунку?
11. На підставі яких розрахункових документів здійснюються безготівкові розрахунки?
12. Виписка банку: як проводиться її бухгалтерська обробка?

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. // І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
3. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затв. наказом МФУ 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

Тема 5. Облік запасів

Контрольні питання

1. Що таке запаси?
2. Як класифікують запаси для цілей бухгалтерського обліку?
3. Які критерії визнання запасів?
4. Які фактичні витрати формують первісну вартість запасів, придбаних за плату?
5. Як визначається первісна вартість запасів, виготовлених власними силами?
6. Які методи оцінки вибуття запасів Ви знаєте?
7. За якою оцінкою відображаються запаси на дату балансу?

8. Як оформлюються надходження матеріалів від постачальників?
9. Як ведеться облік запасів на складах?
10. Як оформлюється відвантаження запасів зі складу у виробництво і які вимоги при цьому має дотримуватися МВО?
11. Дайте економічну характеристику рахунку 20 «Виробничі запаси».

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021474.html>.
3. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затв. наказом МФУ 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

Тема 6. Облік основних засобів

Контрольні питання

1. Що таке основні засоби та інші матеріальні необоротні активи? Наведіть приклади.
2. На які класифікаційні групи поділяють основні засоби з метою бухгалтерського обліку?
3. Що таке первісна вартість основних засобів? З чого вона складається?
4. Як проводиться документальне оформлення та облік надходження основних засобів?
5. Як організовується аналітичний облік основних засобів?
6. Що таке амортизація основних засобів? З якою метою її розраховують?
7. Що є об'єктом амортизації основних засобів?
8. Як визначається термін корисного використання основних засобів?
9. Які методи застосовуються для нарахування амортизації необоротних активів? Поясніть їх сутність.
10. Як слід відображати в обліку витрати, пов'язані з експлуатацією, ремонтом, удосконаленням (поліпшенням) основних засобів?
11. Як проводиться документальне оформлення та облік вибуття основних засобів?

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021472.html>.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021493.html>.
4. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затв. наказом МФУ 02.09.2014 № 879 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>.

Тема 7. Облік розрахунків з оплати праці

Контрольні питання

1. Як законодавство визначає поняття заробітної плати?
2. Які види заробітної плати Ви знаєте?
3. Охарактеризуйте основні форми оплати праці.

4. Які первинні документи застосовуються для обліку особового складу працівників підприємства?
5. Які первинні документи застосовуються на підприємствах для обліку вироблення (обсягу робіт)?
6. Що таке відпустка? Які види відпусток Вам відомі?
7. Як розраховуються суми оплати відпусток?
8. Кому призначається і як нараховується допомога з тимчасової непрацездатності? Як залежать суми нарахованої допомоги від стажу роботи?
9. Які виплати належать до виплат по соціальному страхуванню?
10. Які види утримань із заробітної плати Ви знаєте? Які з них належать до обов'язкових, а які – до необов'язкових?
11. Що таке податок з доходів фізичних осіб і які особливості його утримання?
12. Які відрахування на соціальні заходи від заробітної плати здійснюються згідно з чинним законодавством?
13. Дайте економічну характеристику рахунку 66 «Розрахунки з оплати праці».

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021492.html>.

Тема 8. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції

Контрольні питання

1. Поняття і критерій визнання витрат підприємства.
2. Що не визнається видатками підприємства?
3. Опишіть поняття елемента витрат і їх основні види.
4. Сутність прямих витрат.
5. Сутність непрямих витрат.
6. З чого складається собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг)?
7. Які витрати належать до загальновиробничих?
8. Охарактеризуйте постійні і змінні витрати.
9. Як розподіляються загальновиробничі витрати?
10. Що таке нормальна виробнича потужність і для чого вона використовується?
11. Навіщо і як саме розраховується норматив постійних витрат?
12. Поняття незавершеного виробництва, його вплив на собівартість виготовленої продукції.
13. Що входить у виробничу собівартість?

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021482.html>.

Тема 9. Облік готової продукції і її реалізації

Контрольні питання

1. Що таке готова продукція? Як вона оцінюється?
2. Якими документами оформлюється рух готової продукції?
3. Дайте характеристику рахунку 26 «Готова продукція».
4. Опишіть порядок формування собівартості відвантаженої покупцям готової продукції та порядок її списання.
5. Ознаки класифікації витрат та групи витрат.

Література:

1. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021482.html>.

Тема 10. Облік доходів і визначення фінансового результату діяльності підприємства

Контрольні питання

1. Розкрийте поняття доходів підприємства. Коли визнаються доходи
2. Розкрийте алгоритм формування фінансових результатів підприємства.
3. Як визначається і враховується податок на прибуток підприємства?
4. Розкрийте порядок обліку використання прибутку протягом року.
5. Розкрийте порядок реформації балансу.

Література:

4. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. / / І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021482.html>.

Тема 11. Фінансова звітність

Контрольні питання

1. Розкрийте склад фінансової звітності.
2. Як часто повинна складатись фінансова звітність підприємства.
3. Хто є користувачами фінансової звітності підприємства

Література:

5. Бухгалтерський облік: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. // І. А. Канцір, І. Є. Старко, М. М. Антонійчук ; Львів. техн.-екон. коледж Нац. ун-ту «Львів. політехніка». – Львів : Растр-7, 2017. – 292 с.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/view/Re22868>
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/standart-buhgalterskogo/pologhennya-standart-buhgaltersykogo-1021482.html>.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток" [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>

Тести за темами

Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку

1. Традиційно в Україні господарський облік поділяють на:

- а) фінансовий, податковий, управлінський;
- б) оперативний, статистичний, бухгалтерський;
- в) бухгалтерський, виробничий, управлінський;
- г) немає правильної відповіді.

2. Бухгалтерський облік є складовою більш широкого поняття:

- а) податковий облік; б) фінансовий облік;
- в) господарський облік; г) немає правильної відповіді.

3. Облік, який надає інформацію про кількісну характеристику якісно визначених масових явищ і процесів у визначених умовах часу і простору, називається:

- а) аналітичним; б) зведеним;
- в) статистичним; г) немає правильної відповіді.

4. Не є етапами (стадіями) господарського обліку:

- а) спостереження, вимірювання; б) групування і узагальнення;
- в) реєстрація фактів господарського життя; г) немає правильної відповіді.

5. Упорядкована і регламентована система збирання, вимірювання, обробки та передачі інформації про господарюючий суб'єкт користувачам для прийняття управлінських рішень – це:

- а) одне з відомих визначень бухгалтерського обліку;
- б) визначення бухгалтерського обліку, наведене в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- в) визначення завдання курсу «Теорія бухгалтерського обліку»;
- г) немає правильної відповіді.

6. У бухгалтерському обліку використовують такі вимірники:

- а) грошові; б) натуральні; в) трудові; г) всі зазначені вище.

7. Натуральні вимірники використовуються для:

- а) аналітичного (кількісного) обліку матеріальних цінностей;
- б) розрахунку погодинної заробітної плати;
- в) складання фінансової звітності;
- г) немає правильної відповіді.

8. Яке з наведених нижче тверджень є правильним:

- а) в бухгалтерському обліку використовується виключно грошовий вимірник;
- б) грошовий вимірник у бухгалтерському обліку використовується поряд із натуральними;
- в) трудові вимірники в сучасному бухгалтерському обліку не застосовуються;
- г) за допомогою грошового вимірника узагальнюються всі господарські операції, що раніше обліковувались у натуральних і трудових вимірниках.

9. Для обліку кількості відпрацьованого часу використовують такі вимірники:

- а) натуральні й вартісні; б) умовно-натуральні;
- в) трудові; г) всі перелічені вище.

10. У якому варіанті відповіді перелічено тільки натуральні показники:

- а) гривня, копійка, метр; б) кілограм, умовна банка, метр;
- в) долар, людино-день, штука; г) у жодному з наведених.

11. Особливістю бухгалтерського обліку є те, що він:

- а) суворо документальний; б) вартісний;
- в) суцільний, безперервний; г) всі перелічені.

12. Використання вибіркового (несуцільного) спостереження характерне для:

- а) бухгалтерського обліку; б) статистичного обліку;
- в) аналітичного обліку; г) фінансового обліку.

13. Який з видів господарського обліку може мати суцільний характер:

- а) статистичний; б) бухгалтерський;
- в) всі наведені вище; г) немає правильної відповіді.

14. За характером і змістом бухгалтерський облік поділяють на:

- а) аналітичний та синтетичний;
- б) зведений та пооб'єктний;
- в) фінансовий, податковий, управлінський;
- г) оперативний та статистичний.

15. Особи, які використовують фінансову звітність та іншу бухгалтерську інформацію для задоволення певних інформаційних потреб називаються:

- а) користувачами бухгалтерської інформації;
- б) потенційними інвесторами;
- в) власниками підприємства;
- г) пов'язаними особами.

16. Користувачів бухгалтерської інформації поділяють на:

- а) дійсних і потенційних; б) внутрішніх та зовнішніх;
- в) прямих та опосередкованих; г) постійних та випадкових.

17. Які з наведених користувачів бухгалтерської інформації є внутрішніми:

- а) апарат управління підприємством; б) власники;
- в) керівники структурних підрозділів; г) всі перелічені вище?

Тема 2. Рахунки та подвійний запис

1. Оборотна відомість за синтетичними рахунками складається для:

- а) визначення залишків за рахунками на кінець місяця;
- б) визначення залишків за рахунками на початок місяця;
- в) для перевірки правильності рознесення господарчих операцій за рахунками бухгалтерського обліку;
- г) для узагальнення відомостей про активи та пасиви підприємства.

2. Зменшення вартості майна записується:

- а) в кредит активного рахунку; б) в дебет активного рахунку;
- в) в дебет пасивного рахунку; г) в кредит пасивного рахунку.

3. За допомогою якого елемента методу бухгалтерського обліку виявляються не оприбутковані цінності, розкрадання, нестачі тощо:

- а) документування; б) оцінка; в) інвентаризація; г) подвійний запис.

4. Який елемент методу бухгалтерського обліку використовується для реєстрації господарських операцій:

- а) калькуляція; б) оцінка; в) баланс; г) документування.

5. Кореспонденцією рахунків називають:

- а) вказівку, на яких рахунках відобразити господарську операцію;

- б) форму відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку;
- в) взаємозв'язок між рахунками, що виникає під час подвійного запису господарських операцій;
- г) бухгалтерське проведення.

6. Діючий План рахунків складається з:

- а) 10 класів; б) 9 класів; в) 11 класів; г) 8 класів.

7. Метод бухгалтерського обліку – це:

- а) способи підходу до вивчення та пізнання предмету цієї науки;
- б) окремі способи та прийоми;
- в) способи спостереження за об'єктами обліку;
- г) сукупність способів та прийомів, за допомогою яких відображається предмет бухгалтерського обліку.

8. Оборот за дебетом дорівнює:

- а) обороту за кредитом цього рахунку;
- б) обороту за кредитом кореспондуючого рахунку;
- в) сумі всіх операцій за дебетом цього рахунку;
- г) сумі збільшення активів підприємства.

9. З нижченаведеного виділіть джерела власного капіталу:

- а) нерозподілений прибуток; б) кредити банку;
- в) кредиторська заборгованість поставальникам;
- г) грошові кошти та їх еквіваленти.

10. План рахунків бухгалтерського обліку – це:

- а) класифікація загальної номенклатури синтетичних рахунків бухгалтерського обліку;
- б) перелік аналітичних рахунків, що використовуються в обліку;
- в) сукупність синтетичних і аналітичних рахунків;
- г) перелік рахунків, які рекомендовані Міністерством фінансів України.

11. Власний капітал – це:

- а) основні засоби; б) статутний капітал; в) грошові кошти; г) необоротні активи.

12. Рахунки, призначені для руху коштів:

- а) пасивні; б) активні; в) позабалансові; г) активно-пасивні.

13. Коли в бухгалтерському обліку відображаються господарські операції:

- а) господарські операції в бухгалтерському обліку не відображаються;
- б) відображаються в міру їх здійснення, незважаючи на документи;
- в) відображаються методом їх суцільного і безперервного документування;
- г) відображаються в момент одержання документів, незважаючи на фактичне здійснення;
- д) відображаються тільки за розпорядженням керівника, незважаючи на документи та факт здійснення.

14. В який момент мають бути оформлені первинні документи:

- а) після проведення господарської операції;
- б) в момент проведення господарської операції або, якщо це неможливо, одразу після її завершення;
- в) до проведення господарської операції;
- г) тільки за розпорядженням керівника;
- д) в будь-який час.

Тема 4. Облік грошових коштів

1. Який документ оформлюється для отримання готівки з рахунку в банку:
 - а) супровідна відомість; б) товарно-транспортна накладна;
 - в) податкова накладна; г) грошовий чек чекової книжки; д) платіжне доручення.
2. Що відображає бухгалтерський запис Д 601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті» – К 311 «Поточні рахунки в національній валюті»:
 - а) надходження суми короткострокового кредиту банку на поточний рахунок;
 - б) погашення короткострокового кредиту банку;
 - в) надходження товарів від інших підприємств;
 - г) оплату закуплених акцій;
 - д) нарахування відсотків за отриманий кредит.
3. На підставі якого документу проводяться бухгалтерські записи на рахунок 31 «Рахунки в банках»:
 - а) супровідна відомість; б) товарно-транспортна накладна;
 - в) виписка банку з рахунку; г) грошовий чек чекової книжки;
 - д) платіжне доручення.
4. Визначити, який з бухгалтерських записів є помилковим:

		Дебет			Кредит
а)	30	«Каса»	–	333	«Грошові кошти в дорозі»
б)	31	«Рахунки в банках»	–	702	«Доход від реалізації товарів»
в)	30	«Каса»	–	281	«Товари на складі»
г)	30	«Каса»	–	702	«Доход від реалізації товарів»
д)	31	«Рахунки в банках»	–	601	«Короткострокові кредити банку»
5. Касові операції здійснюються на підставі:
 - а) прибуткових та розрахункових ордерів; б) журналу-ордера № 1;
 - в) касової книги; г) чекової книжки.
6. Бухгалтерське відображення касових операцій здійснюється в:
 - а) прибуткових та розрахункових ордерів; б) журналі-ордері № 1;
 - в) книзі обліку прибуткових і видаткових касових ордерів; г) касовій книзі.
7. Проведення касових операцій здійснюється на підприємстві:
 - а) бухгалтером; б) обліковцем; в) касиром; г) директором.
8. Підприємство має можливість користуватися:
 - а) одним поточним рахунком в банку; б) двома поточними рахунками в банках;
 - в) декількома поточними рахунками в різних банках;
 - г) по одному рахунку в різних банках.
9. Виписка з поточного рахунку складається:
 - а) касиром; б) банком; в) бухгалтером; г) директором.
10. Перерахування з поточного рахунку податку на прибуток відображається проведенням:
 - а) Д 98 К 31; б) Д 441 К 31; в) Д 641 К 31; г) Д 641 К 98.
11. Бухгалтерські записи на рахунок 30 «Каса» здійснюються на підставі:
 - а) відривних аркушів касової книги і прикладених до них первинних документів касової книги;
 - б) прибуткових та видаткових касових ордерів;
 - в) первинних документів із надходження та витрати грошей;
 - г) авансових звітів.

Тема 5. Облік запасів

1. До первісної вартості запасів входять:
 - а) транспортно-заготівельні витрати; б) відсотки за кредит на придбання запасів;
 - в) податок на додану вартість; г) проценти за кредит.
2. Сутність методу ідентифікованої вартості:
 - а) першими вибувають ті запаси, що першими надійшли на підприємство;
 - б) першими вибувають ті запаси, що останніми надійшли на підприємство;
 - в) облік окремого запасу і його вибуття ведеться згідно з індивідуальною вартістю придбання;
 - г) облік окремого запасу і його вибуття ведеться згідно з середньозваженою вартістю придбання.

Тема 6. Облік основних засобів

1. Основні засоби ставляться на баланс підприємства:
 - а) при придбанні; б) при оплаті постачальникам;
 - в) при введенні до експлуатації; г) при виведенні з експлуатації.
2. Нарахування бухгалтерської амортизації починається з:
 - а) дня введення до експлуатації; б) місяця введення до експлуатації;
 - в) місяця, наступного за місяцем введення до експлуатації;
 - г) місяця, наступного за місяцем виведення з експлуатації.
3. У разі вибуття основних засобів обов'язкового складається проведення:
 - а) Д 13 К 10; б) Д 94 К 13; в) Д 37 К 70; г) Д 15 К 63.
4. Не є методом нарахування амортизації основних засобів:
 - а) кумулятивний метод; б) прискорений метод;
 - в) прямолінійний метод; г) метод середньозваженої вартості.

Тема 7. Облік розрахунків з оплати праці

1. Нарахування відпускних за рахунок створеного резерву відображається проведенням:
 - а) Д 92 К 661; б) Д 92 К 471; в) Д 471 К 661; г) Д 421 К 661.
2. Мінімальна заробітна плата на сьогоднішній день складає:
 - а) 4 723 грн; б) 3 723 грн; в) 1 218 грн; г) 4 170 грн.
3. Утримання із заробітної плати відображаються проведенням:
 - а) Д 661 К 65, 641; б) Д 661 К 23, 91, 92, 93; в) Д 23, 91, 92, 93 К 661; г) Д 23, 91, 92, 93 К 65.
4. Нарахування на заробітну плату відображаються проведенням:
 - а) Д 661 К 65, 641; б) Д 661 К 23, 91, 92, 93; в) Д 23, 91, 92, 93 К 661; г) Д 23, 91, 92, 93 К 65.
5. Оплата днів відпустки проводиться з розрахунку:
 - а) робочих днів відпустки; б) календарних днів відпустки;
 - в) робочих днів відпустки за винятком загальнообов'язкових святкових днів, що припадають на них;
 - г) календарних днів відпустки за виключенням загальнообов'язкових святкових днів, що припадають на них.
6. Оплата днів хвороби проводиться з розрахунку:
 - а) робочих днів хвороби; б) календарних днів хвороби;

- в) робочих днів хвороби за винятком днів, що сплачує підприємство;
- г) календарних днів хвороби за винятком загальнообов'язкових святкових днів, що припадають на них.

7. Для розрахунку допомоги за тимчасовою непрацездатністю розраховується середньоденна заробітна платня:

- а) за дванадцять місяців, що передували місяцю хвороби;
- б) за шість місяців, що передували місяцю хвороби;
- в) за дванадцять місяців, що передували місяцю хвороби, з урахуванням стажу;
- г) за шість місяців, що передували місяцю хвороби, з урахуванням стажу.

8. Податкова соціальна пільга – це:

- а) сума, на яку зменшують базу оподаткування всім робітникам під час нарахування податку з доходів фізичних осіб;
- б) сума, на яку зменшують податок під час нарахування податку з доходів фізичних осіб;
- в) сума, яку доплачують робітнику, що має на неї право, під час нарахування податку з доходів фізичних осіб;
- г) сума, на яку зменшують базу оподаткування під час нарахування податку з доходів фізичних осіб, якщо сукупний дохід особи за місяць менше за встановлений ліміт.

9. Податок з доходів фізичних осіб розраховується як 18 %:

- а) від різниці між сукупним доходом за місяць і нарахованими утриманнями соціальних зборів із заробітної плати;
- б) від різниці між сукупним доходом за місяць і податковою соціальною пільгою;
- в) від різниці між сукупним доходом за місяць, нарахованими утриманнями соціальних зборів з заробітної плати і податковою соціальною пільгою, якщо робітник має на неї право;
- г) від різниці між сукупним доходом за місяць, нарахованими нарахуваннями соціальних зборів на заробітну плату і податковою соціальною пільгою, якщо робітник має на неї право.

Тема 8. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції

1. До методів калькулювання собівартості не належать:

- а) метод із замовлень; б) метод за етапами технологічного процесу;
- в) метод середньозваженої собівартості; г) попередільний метод.

2. До виробничої собівартості виготовленої продукції не входять:

- а) змінні загальновиробничі витрати; б) постійні нерозподілені загальновиробничі витрати;
- в) постійні розподілені загальновиробничі витрати; г) прямі матеріальні витрати.

Тема 9. Облік готової продукції і її реалізації

1. До собівартості реалізованої продукції не входять:

- а) виробнича собівартість продукції;
- б) постійні нерозподілені загальновиробничі витрати;
- в) витрати на збут;
- г) прямі матеріальні витрати

2. Протягом місяця рух готової продукції в бухгалтерському обліку виробничого підприємства відображається за:

- а) обліковою вартістю; б) фактичною собівартістю;

- в) продажною вартістю з ПДВ; г) продажною вартістю без ПДВ.
3. Відхилення фактичної собівартості реалізованої готової продукції від облікової вартості розраховується як:
- а) множення облікової вартості виробленої продукції на процент відхилення поділений на 100 %;
 - б) множення фактичної собівартості виробленої продукції на процент відхилення поділений на 100 %;
 - в) множення продажною вартістю виробленої продукції на процент відхилення поділений на 100 % з ПДВ;
 - г) множення облікової вартості відпущеної покупцям готової продукції на процент відхилення поділений на 100 %.
4. Відвантаження покупцям готової продукції за продажними цінами з ПДВ відображається в обліку проведенням:
- а) Д 36 К 26; б) Д 90 К 26; в) Д 36 К 70; г) Д 90 К 70.
5. Списання собівартості відвантаженої покупцям готової продукції відображається в обліку проведенням:
- а) Д 36 К 26; б) Д 90 К 26; в) Д 36 К 70; г) Д 90 К 70.
6. Прямі витрати на виробництво протягом місяця відображаються:
- а) за дебетом 90 рахунку; б) за дебетом 91 рахунку;
 - в) за дебетом 23 рахунку; г) за дебетом 9 класу рахунків.
7. Непрямі витрати на виробництво протягом місяця відображаються:
- а) за дебетом 90 рахунку; б) за дебетом 91 рахунку;
 - в) за дебетом 23 рахунку; г) за дебетом 9 класу рахунків.

Тема 10. Облік доходів і визначення фінансового результату діяльності підприємства

10. Визнання доходу здійснюється у разі:
- а) збільшення активу;
 - б) зменшення зобов'язань;
 - в) зменшення зобов'язань, яке обумовлює зростання власного капіталу;
 - г) збільшення активу чи зменшення зобов'язань, яке обумовлює зростання власного капіталу.
11. Доходами не визнаються:
- а) надходження від фінансової оренди;
 - б) надходження авансу в рахунок оплати продукції;
 - в) надходження активів в обмін на неподібну продукцію;
 - г) надходження від здійснення фінансових послуг.
12. Фінансові результати діяльності підприємства в бухгалтерському обліку визначаються:
- а) один раз на квартал; б) один раз на рік;
 - в) один раз на місяць; г) в міру отримання.
13. Витрати підприємства під час визначення фінансового результату списуються проведенням:
- а) Д 90 К 79; б) Д 90 К 70; в) Д 79 К 90; г) Д 70 К 90.
14. Доходи підприємства під час визначення фінансового результату списуються проведенням:
- а) Д 70 К 79; б) Д 90 К 70; в) Д 79 К 90; г) Д 70 К 90.
15. Нарахування податку на прибуток відображається проведенням:
- а) Д 90 К 79; б) Д 98 К 641; в) Д 98 К 79; г) Д 70 К 90.
16. Списання податку на прибуток відображається проведенням:
- а) Д 90 К 79; б) Д 98 К 641; в) Д 70 К 90; г) Д 79 К 98.

5. ЗАВДАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ – ЕКЗАМЕН

(чотирирівнева шкала оцінювання)

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет економічний

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Спеціалізація Семестр 6 Форма навчання денна, заочна

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): бакалавр

Навчальна дисципліна: «Фінансовий облік 1, 2»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ (ЗАВДАННЯ) № 1

1.	До собівартості реалізованої продукції не входять: А) виробнича собівартість продукції; В) постійні нерозподілені загально виробничі витрати; С) витрати на збут; Д) прямі матеріальні витрати.
2.	Доходи підприємства при визначенні фінансового результату списуються проводкою: А) Дт70Кт79; В) Дт90Кт70; С) Дт79Кт90; Д) Дт70Кт90.
3.	Позитивна різниця між купівельною і номінальною вартістю проданих акцій підприємства відображається проводкою: А) Дт31Кт421; В) Дт31Кт70; С) Дт79Кт421; Д) Дт421Кт75.
4.	Ануїтет - це: А) сума щомісячних процентів, що належать до сплати за договором фінансової оренди; В) сума щомісячних платежів за обладнання, що належать до сплати за договором фінансової оренди; С) загальна заборгованість, що належить до сплати за договором фінансової оренди; Д) сума мінімальних щомісячних платежів, що належать до сплати за договором фінансової оренди.
5.	Облік операцій з векселями виданими здійснюється по рахунку: А) 38;В) 35;С) 62;Д) 63.
6.	Фінансові інвестиції первісно оцінюються та відображаються у бухгалтерському обліку за: А) собівартістю; В) ринковою вартістю; С) залишковою вартістю; Д) справедливою вартістю.
7.	Дебіторська заборгованість класифікується за: А) Строками погашення: - поточна і довгострокова; В) Місцем виникнення: - внутрішня і зовнішня; С) Ступенем впевненості в погашенні: - безнадійна і сумнівна; Д) Забезпеченістю: - забезпечена та незабезпечена.
8.	Переваги облігацій перед акціями для інвестора: А) Облігації не дають інвестору право управління підприємством; В) На відміну від дивідендів, відсотки по облігаціях виплачуються в першу чергу; С) У разі ліквідації емітента в першу чергу буде погашена заборгованість за облігаціями; Д) Облігації не є цінними паперами.
9.	Підприємство А (орендодавець) отримало в січні 2024 року від підприємства В (орендар) попередню оплату за оренду будівлі за перше півріччя поточного року в сумі 18 000. (В т. ч. ПДВ – 3 000 грн.). Вартість оренди за місяць становить 3 000 грн. (В т. Ч. ПДВ - 500 грн.). Навести відображення в обліку підприємства А (орендодавця) попередньо отриманих орендних платежів. Навести розрахунок і проведення.
10.	Передано у фінансову оренду верстат вартістю 21000 грн. з ПДВ. Ануїтет 5000 грн. в рік, лізингова ставка 14% річних. Плата за обладнання в перший рік склала? Навести розрахунок і скласти проведення у лізингоотримувача.
11.	Есе. Існує реклама щодо повернення процентів за кредитом одним з банків. Обґрунтуйте чи спростуйте можливість існування такого кредитування.

Затверджено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 .

Завідувач кафедри _____ (Нестеренко О.О.) Екзаменатор _____ (Косата І.А.)

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Оцінювання знань, умінь та навичок студентів включає ті види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни “Фінансовий облік 1,2” передбачають лекційні, практичні заняття, самостійну роботу та виконання індивідуального розрахункового завдання.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань за розділами (тестування);
- оцінювання виконання та захист індивідуального розрахункового завдання;
- складання Екзамену.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
- складання проміжного контролю за розділами.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію із практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- оволодіння методами візуалізації із використанням комп'ютерних технологій;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за 4- бальною шкалою.

Оцінка “відмінно” ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації й проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання,

що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Схема нарахування балів

Структура засобів контролю та розподіл балів із дисципліни «Фінансовий облік 1,2» наведена в таблиці.

Узагальнена схема нарахування балів (денна та заочна форма)

Для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену або екзаменаційної роботи

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Залік (заліков а робота)	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
5 семестр								
T1	3	T7	4		20	60	40	100
T2	3	T8	4					
T3	3	T9	4					
T4	4	T10	4					
T5	4	T11	4					
T6	3							
Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Залік (заліков а робота)	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом		
6 семестр								
Розділ 3		Розділ 4		Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання	Разом	Екзамен (екза наційна робота)	Сума
T12	4	T16	4		24	60	40	100
T13	4	T17	4					
T14	4	T18	4					
T15	4	T19	4					
		T20	4					

T1, T2 ... – теми розділів.

Підсумковий контроль за курсом – у формі екзамену.

До складання Екзамену допускають студентів, що мають задовільну кількість балів із складених тестів з основних навчальних елементів розділів курсу, написання та захисту індивідуального науково-дослідного завдання та інших завдань передбачених програмою дисципліни.

Екзамен здійснюється за екзаменаційними завданнями, які містять два практичних завдання і тести. Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною. Екзаменове завдання оцінюється за чотирирівневою шкалою.

Критерії оцінювання результативності роботи студентів при виконанні самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. Повнота відповіді або виконання завдання:

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;
- неповна.

2. Рівень сформованості логічних умінь:

- елементарні дії;
- операція, правило, алгоритм;
- правила визначення понять;
- формулювання законів і закономірностей;
- структурування суджень, доводів, описів.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за виконання індивідуальної розрахункової роботи

Індивідуально-розрахункова робота студента складається з двох частин: перша – опрацювання теоретичного питання, друга – виконання практичного завдання. Максимальна оцінка за виконання завдань індивідуальної розрахункової роботи – 20 балів.

Виконання завдань оцінюється за такими критеріями:

- 1) теоретичне питання:
 - повнота й ґрунтовність викладу;
 - аргументованість тверджень;
 - суб'єктне усвідомлення змісту;
 - термінологічна коректність;
- 2) практичне завдання:
 - технологічна грамотність;
 - методична грамотність;
 - обґрунтованість висновків;
 - правильність оформлення.

Шкала оцінювання індивідуальної розрахункової роботи

Кількість балів	Теоретичне питання	Практичне завдання
15-20	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продemonстровано термінологічну грамотність	Продemonстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення обґрунтовано. Оформлення відповідає вимогам.
10-14	Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Наявність незначних методичних і технологічних помилок, а також помилок в оформленні роботи. Методичні рішення обґрунтовано.
5-9	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок, а також в оформленні роботи.
0-4	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Методична й технологічна неграмотність. Неправильне оформлення роботи.

Критерії оцінювання на Екзамені

Оцінювання знань студента проводиться за дворівневою шкалою: зараховано (відмінно, добре, задовільно) не зараховано (незадовільно). За Екзамен студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання оцінки «відмінно» (35-40 балів) студент повинен:
 - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
 - викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язно й обґрунтовано;
 - навести вірне рішення задачі та тестів.
2. Для одержання оцінки «добре» (25-34 бала) студент повинен:
 - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
 - викласти теоретичний матеріал зв'язно й обґрунтовано;
 - навести вірне рішення задачі;

- можливі помилки у відповідях на тести.
3. Для отримання оцінки «задовільно» (15-24 бала) студент повинен:
- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
 - можливі помилки при розв'язанні задачі та в тестах.
4. Оцінку «незадовільно» (1-14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередніх пунктах.

Кожне завдання Екзамену оцінюється окремо. Загальна оцінка дорівнює сумі оцінок за всі завдання. Якщо одна з оцінок «незадовільно», то загальна оцінка не може бути вищою за «задовільно».

Шкала оцінювання Екзаменаційної роботи:

- за правильно виконане завдання 17, 18 (розрахункова задача) – по 12 балів;
- за правильно виконані завдання 1-16 (тести) студент одержує по 1 балу.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру, за індивідуальне завдання та оцінка за результатами підсумкового завдання).

Зведена шкала оцінювання роботи студентів з дисципліни

Види робіт	Максимум балів
Проміжне тестування	40
ІНДЗ (науково-дослідне завдання)	20
РАЗОМ	60
Екзамен	40
ВСЬОГО	100

У відповідності до набраних студентом балів за розділами та за Екзамен оцінка знання матеріалу проводиться за дворівневою шкалою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно